

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door

drs G.J. Petersen

T 050-587 7187

Nummer

Bijlagen

-

verslag **AO 93-03**

Onderwerp / Overlegorgaan	Amateur overleg 93	
Datum bespreking	16 maart 2016	
Plaats bespreking	Amersfoort	
Deelnemers	Frans Hofsommer (Vz)	R. Denker (VERON)
	Niels Bredewout	A. van den Berg (VERON)
	George Petersen (Secr)	G. van den Berg (VERON)
	Sietse Anema	S. Ypma (VERON)
	M. van Gils (VRZA)	F. Wijn Nobel (VRZA)
	M. van Santen (VRZA)	

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen (verenigingen en Agentschap Telecom)

Geen

3. Vaststellen agenda

Op verzoek van de verenigingen wordt de stand van zaken rondom Licensed Shared Access (LSA) geagendeerd. Dit wordt agendapunt 4.5.

4. Agentschap Telecom

4.1. Prioritering werkzaamheden.

Dit is tevens het antwoord op de vraag van de verenigingen over de trage afhandeling van actiepunten (5.1).

De voorzitter geeft aan dat de capaciteit voor radioamateurwerkzaamheden beperkt is. Er is tijdelijk uitbreiding met één man, maar de hoeveelheid werk is nog meer toegenomen in de afgelopen periode. Met name onverwachte zaken, zoals het invoeren van betaling voor de registraties, leiden tot achterstanden. Ruimte om nog meer mensen aan te trekken is er niet. Er is door de invoering van de betaling voor de registraties evenveel geld beschikbaar als vorig jaar, dit omdat het geld nu niet meer uit de schatkist van het

Rijk komt, maar rechtstreeks van de gebruikers.

Het agentschap hanteert een prioritering van de werkzaamheden. Voor de lagere prioriteiten is nauwelijks tijd geweest en het ziet ernaar uit dat hier de komende tijd weinig verandering in zal komen. Deze prioriteiten zijn:

Prio 1. Uitvoeren van reguliere werkzaamheden zoals: registraties, vergunningen, vragen van individuele amateurs, internationale verzoeken, veelschrijverstraject, WOB-verzoeken, incidenten.

Prio 2. Gedragslijn vergunningen: Opstellen gedragslijn voor alle amateurvergunningen. Hieronder vallen o.a. de repeaters.

Prio 3. Onderzoek naar maximaal zendvermogen F amateurs. Moet worden afgerond en opgenomen in de nieuwe gedragslijn.

Prio 4. Aanpassen roepnamenbeleid (vrijgeven PA0) (AP 90-01)

Prio 5. Aanpassen Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015. Dit houdt onder meer verband met het invoeren van de gedragslijn en een aantal andere wijzigingen.

Prio 6. Aanpassen van de webpagina. Het betreft het toevoegen van een pagina in de Engelse taal. Dit ligt bij de webredactie en is van daar uitgezet bij een vertaler.(AP 92-01)

Prio 7. Aanpassen Examenregeling frequentiegebruik 2008, o.a. toevoegen internationale CEPT-afspraken over het toetsen van sociale vaardigheden op de amateurbanden.

Prio 8. Mogelijke uitbreiding frequentiegebruik N-amateurs. (AP 90-03).

De verenigingen geven aan tevreden te zijn met deze duidelijke prioritering, maar zijn ook van oordeel dat de termijnen, benodigd voor het afhandelen van de actiepunten, onacceptabel lang dreigen te worden. De verenigingen geven aan dat zij bereid zijn mankracht te leveren om de prioriteiten naar een oplossing te brengen. De voorzitter bedankt voor dit genereuze aanbod en geeft aan zich hierover te beraden. Wordt AP 93-02

4.2. Voortgang aanpassing roepnamenbeleid. (zie hierboven prio 4) (AP 90-01)

Dit wacht op ICT-capaciteit bij DICTU, de ICT-dienstverlener van het Rijk. Echter vele andere ICT-projecten staan hier nog voor in de wachtrij.

4.3. Gedragslijn, voortgang herziening beleid vergunningen radiozendamateurs. (zie hierboven prio 2)

Het agentschap vertelt dat het tekstgedeelte is voorgelegd aan de juridische afdeling voor een check. In de loop van het tweede kwartaal wordt het resultaat van de check bekend. Er wordt ondertussen gewerkt aan de frequentietabellen.

In dit kader is ook de vraag naar de juridische grondslag voor het verlenen van vergunningen aan radiozendamateurs begin maart beantwoord (AP 92-02). Daarmee is het actiepunt afgedaan. De verenigingen zijn niet overtuigd door het antwoord. De juridische grondslag zal worden meegenomen bij de verdere uitwerking van de gedragslijn.

4.4. Stand van zaken frequentiegebruik N-amateurs (zie hierboven prio 8)

Er is een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor N-amateurs in andere landen. Document 93-02 met een overzicht van de mogelijkheden van N amateurs in andere CEPT-landen is voorafgaand aan de vergadering verstrekt. Daarnaast is tijdens de WRC informeel overlegd met andere landen over de mogelijkheid tot internationale harmonisatie van het frequentiegebruik door N-amateurs; hiervoor bleek geen draagvlak. Hierdoor was al bij het vorige AO het onderwerp toegespitst op de 7 MHz. De verenigingen geven aan dat er dan nationaal gekeken kan worden. Er is momenteel geen capaciteit om verder te werken aan dit verzoek. Het is ook niet te voorzien wanneer er wel capaciteit is.

Tijdens de vergadering is een uitgebreide discussie gevoerd over zowel N als F, variërend van de mogelijkheden tot de exameneisen en ook de verschillen daartussen. Wat tijdens de discussie naar voren kwam is dat er door de jaren heen keer op keer verzoeken komen om uitbreiding van de mogelijkheden voor N amateurs. Er blijkt geen referentiekader te zijn waaraan deze vraag kan worden getoetst, behalve misschien met het buitenland. Het lijkt tijd om eens fundamenteel te kijken naar de verschillen tussen N en F. Dit wordt bij prio 8 gevoegd.

4.5. Stand van zaken LSA

De pilot gaat starten tussen defensie en de ENG/OB-gebruikers. Er is door de opdrachtgever besloten de amateurs hier eerst niet aan te laten deelnemen. De bedoeling is om dit in een later stadium wel te doen.

De verenigingen willen graag meedenken bij de mogelijke oplossingen in het kader van LSA. Twee wetenschappers (Peter Zwamborn en Koos Fockens) zijn hiervoor beschikbaar.

5. Verenigingen

5.1. Trage voortgang actiepunten

Dit punt is bij 4.1 besproken.

5.2. Werkwijze klachtafhandeling

In het verleden beperkte de informatie van het agentschap over de afhandeling van storingsmeldingen zich tot statistische gegevens.

Recent zien de verenigingen op websites meer details over de oplossing van storingsklachten. De verenigingen zijn verbaasd dat anderen kennelijk meer informatie krijgen dan de verenigingen. De verenigingen vragen hoe dit kan?

Toezicht legt uit hoe de procedure werkt. In het verleden was het ontbreken van voldoende informatie en contact over storingsmeldingen regelmatig een punt van kritiek voor het agentschap. Vanaf 2013 heeft het agentschap hier bewust sterke verbetering in aangebracht. Er wordt nu helder en direct gecommuniceerd met een storingsmelder. Dit betekent dat een storingsmelder ook informatie ontvangt over het onderzoek, de bevindingen en de mogelijk gerealiseerde oplossingen. Agentschap Telecom geeft deze informatie alleen aan de storingsmelder en communiceert hier verder niet over met derden. Als deze amateur zijn ervaringen vervolgens zelf op een website plaatst, dan is dat wat de verenigingen nu zien. Het betreft dan geen statistische informatie, maar de concrete informatie met betrekking tot een bepaalde storingsklacht. Na deze uitleg geven de verenigingen aan tevreden te zijn met het antwoord en eigenlijk blij te zijn met deze verdergaande transparantie.

5.3. Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015 voor de 4- en 6-meterband (70 en 50 MHz)

De verenigingen hebben een verandervoorstel voor de tekst in deze Regeling m.b.t. het gedeelte over crossband en full-duplex verbindingen. In de huidige Regeling zijn deze verbindingen niet toegestaan. Eerder is dit al eens besproken en is geconcludeerd dat het verbod op crossband hier niet opgelegd kan worden.

Immers: alleen zenden is aan regels gebonden. Ontvangen mag altijd. Bij luisteren op frequentie A en zenden op frequentie B is de zendamateur alleen gebonden aan de regels die gelden voor het zenden op frequentie B. Het agentschap meldt dat deze tekst in overleg met de primaire gebruiker is opgenomen, omdat deze bezorgd was over 100% dutycycle gebruik in zijn frequentiebanden. Immers bij langdurig gebruik van een frequentie is de betreffende amateur niet in de gelegenheid om te controleren of een primaire gebruiker de frequentie nodig heeft. Daarbij weet een primaire gebruiker niet waar een zendend station luistert en heeft dus geen enkele mogelijkheid om een

gebruiker te verzoeken zijn uitzendingen (tijdelijk) te staken. Als zendamateurs zich dit realiseren en zich terughoudend zullen opstellen bij een fullduplex verbinding als het gaat om de duur waarop een frequentie in gebruik is, dan zullen er uiteindelijk geen problemen zijn. Agentschap Telecom zal met de primaire gebruiker overleggen of de tekst aangepast kan worden. Nieuw AP 93-01

5.4. WRC-2015 uitkomsten voor de 5 MHz (zie ook punt 7.1)

De verenigingen geven aan dat zij de huidige 5350 – 5450 kHz graag willen behouden. Het agentschap geeft aan dat de feitelijke implementatie van de WRC-resultaten gedurende 2016 plaats zal vinden. In principe gaat het agentschap uit van feitelijke implementatie van de WRC-resultaten, te weten 5351.5 - 5366.5 kHz. Er is één buitenlandse klacht ontvangen tegen de huidige Nederlandse toewijzing van 5350 – 5450 kHz. Er is nog geen formeel besluit genomen.

6. Actiepunten

Zie tabel en voor zover deze niet elders in het verslag aan de orde komen.

92-02 verandering van de term 'radiozendapparaat' door 'radioapparaat' in (o.a.) artikel 10.9 van de Telecommunicatiewet. Dit komt door de implementatie van de EMC-richtlijn (2014/30/EU) en de Radioapparaten richtlijn (2014/53/EU). Naar de mening van de verenigingen moet de term radiozendapparaat hier niet vervangen worden door radioapparaat, omdat dit mogelijk leidt tot een vergunningenregime voor ontvangers. In de toelichting bij het wetsvoorstel wordt aangegeven dat de strekking van artikel 10.9 Tw (wordt hernoemd naar artikel 10.15 Tw) niet wijzigt. Dit neemt volgens de verenigingen niet weg dat de wettekst op dit punt onjuist is. De wet is ondertussen door zowel de Tweede als Eerste Kamer aangenomen. Actiepunt afgedaan.

92-03 exclusief gebruik VERON- en VRZA-suffix. Dit is in strijd met de regelgeving. De verenigingen zijn hiervan al eerder schriftelijk op de hoogte gesteld. Actiepunt afgedaan.

7. Onderwerpen uit internationale gremia

7.1. WRC-2015, implementatie resultaat agenda item 1.4 (zie punt 5.4)

7.2. Overige onderwerpen o.a. CEPT, IARU

7.2.1. CEPT: VERON zal een voorstel indienen waarbij PB2T wordt voorgedragen als CEPT-coördinator voor het agenda item 1.1 over 50 – 54 MHz voor de amateurdienst tijdens de komende WRC in 2019.

7.2.2. De driejaarlijkse IARU-R1 Interim Meeting vindt op 16 en 17 april 2016 plaats in Wenen

8. Ontwikkelingen in de amateurwereld

8.1. Ontwikkeling ledental verenigingen. Er is in 2015 een lichte teruggang opgetreden. Het is niet vast te stellen of dit samenhangt met het invoeren van de tarieven voor de registratie. Het agentschap meldt dat er in 2015 ongeveer 1200 registraties van zendamateurs zijn ingetrokken.

8.2. De VRZA geeft een informatieve presentatie over HAMNET. Het primaire doel van de presentatie was het verstrekken van inzicht in de technische werking van het systeem en hoeveel opstelpunten er nu zijn.

8.3. Toezicht heeft een activiteitenoverzicht over 2015 beschikbaar gesteld.

Radiozendamateurs kunnen zien wat voor werkzaamheden Toezicht in 2015 heeft uitgevoerd. Zie verder onder 8.4.

8.4. Stand van zaken storingsmeldingen

Toezicht heeft een beknopt overzicht van de activiteiten in 2015 gegeven:

- Er zijn 143 storingsmeldingen van radiozendamateurs binnengekomen. Dit is op een totaal van 880 storingsmeldingen 16,25%. In 2014 was dit percentage 19,19% (170 meldingen op een totaal van 886) en dus is er sprake van een lichte daling. Dit ondanks het feit dat het totaal aantal meldingen ongeveer gelijk is gebleven. De boodschap van AT dat wij van zendamateurs een grote mate van zelfredzaamheid bij de behandeling/oplossingen van storingen verwachten lijkt zijn vruchten af te werpen.
- Agentschap Telecom is in 2015 begonnen met het regelmatig bijwonen van amateurexamens. Daarnaast zijn de banden met de Stichting Radio Examens (SRE) aangehaald en zal daar in 2016 verder op worden geïnvesteerd.
- Toezicht neemt regulier deel aan het AO. Daardoor is toezicht en de rol die verenigingen daar zelf in kunnen spelen een belangrijk onderwerp van gesprek.
- De gele kaart is 2 maal zeer succesvol ingezet. De gele kaart heeft bij inzet niet alleen effect bij de ontvangers van de gele kaart, maar ook voor de omgeving van deze ontvangers. De waarden en normen voor en door zendamateurs krijgen dan duidelijk een boost.
- AT heeft 3 keer strafrechtelijk opgetreden tegen personen die zonder registratie van amateurfrequenties gebruik maakten (intruders). Gebruikte apparatuur is in beslag genomen en proces-verbaal is opgemaakt.
- AT heeft naar aanleiding van meldingen/tips van zendamateurs vier keer een gesprek gehad met amateurs die ook voor AT aantoonbaar buiten de hen toegestane frequenties verbindingen hadden gemaakt. Deze gesprekken verliepen in goede sfeer en er was een gezamenlijk begrip over de onwenselijkheid van dit gebruik.
- AT heeft deelgenomen aan de Dag van de Radioamateur en heeft daar vragen van veel zendamateurs kunnen beantwoorden of ze van de benodigde informatie kunnen voorzien. Deze aanwezigheid is door veel bezoekers gewaardeerd.
- In 2015 heeft AT nadrukkelijk aandacht besteed aan repeaters in diverse frequentiebanden. In drie gevallen heeft de vergunninghouder, na een gesprek met AT, besloten om zijn vergunning terug te geven. Immers een repeater vergunning heeft als voorwaarde altijd de ingebruiknameverplichting en daarbij de verplichting om de installatie in gebruik te houden. In deze drie gevallen was er geen sprake van het in gebruik houden. In één geval heeft AT een rapport van bevindingen opgemaakt, omdat een repeater actief was zonder dat daar (al) een vergunning voor was afgegeven. Ook in 2016 zal AT aandacht besteden aan deze vergunninghouders.

In één geval heeft AT, in goed (technisch) overleg met de vergunninghouder van een bakenzender, maatwerk kunnen leveren om twee toepassingen in dezelfde frequentieband goed samen te laten werken.

Slotopmerking:

Ook in 2016 zal de afdeling Toezicht zich inspannen om radiozendamateurs te beschermen in hun frequentiegebruik, maar zeker ook aan te spreken op gedrag en de zo belangrijke waarden en normen in de amateurwereld. Door het gesprek aan te gaan en zendamateurs waar nodig direct aan te spreken, is een toezicht traject niet altijd nodig. Als het echter nodig is dan schuwt AT echter een rapport van bevindingen, met een sanctie als gevolg, niet en bij illegaal gebruik en het bewust verstoren is ook een strafrechtelijk onderzoek altijd een optie. Wij hopen met deze

werkwijze maximaal rendement te halen uit de (beperkt) beschikbare mensen en middelen en daarmee een positieve bijdrage te leveren aan het welzijn van het zendamateurisme.

9. Rondvraag

VRZA: de examens gaan met name over techniek en regelgeving. VRZA vraagt of er ook op operating practice getoetst kan worden. De VERON deelt mee dat dit recent in de HAREC-recommendatie T/R 61-02 is opgenomen. De examens zullen op termijn hierop worden aangepast. AT zal hiertoe het initiatief nemen. De uitwerking van deze exameneisen vallen buiten de scope van het amateuroverleg. Dit zal separaat worden opgepakt.

VERON: op 18 juni a.s. wordt in Diest (België) weer CW-examen afgenomen. Bij het met goed gevolg afleggen van dit examen kunnen Nederlandse F-amateurs "CW included" laten bijschrijven op hun registratie.

Agentschap: Toezicht zal een informeel overleg organiseren, waarbij er gediscussieerd kan worden over een aantal vragen en dilemma's rond het toezicht op radiozendamateurs.

10. Volgend overleg: voorstel woensdag 26 oktober 2016.

11. Sluiting.

12. Actiepunten:

Nr	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
90-01	Onderzoek haalbaarheid voorstel roepletterbeleid	Agentschap	Prio 4	
90-03	Onderzoek uitbreiding 7 MHz-band door N-geregistreerden	Agentschap	Prio 8	
92-01	Onderzoek naar een Engelstalig gedeelte op de website van het agentschap	Agentschap	Prio 6	
93-01	crossband en fullduplex in 50 en 70 MHz band. Crossband laten vervallen indien mogelijk	Agentschap	Prio 5	
93-02	De verenigingen geven aan dat zij bereid zijn mankracht te leveren om de actiepunten naar een oplossing te brengen	Agentschap: besluiten hier al dan niet gebruik van te maken.	1 juli 2016	